

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2023-12-14  
Besvaras senast  
2023-12-28

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

**2023/24:397 En samlad bedömning av åtgärders effekter på bostadsbyggandet**

Utöver att i förtid avveckla investeringsstödet för byggande av hyresrätter med lägre hyresnivå har högerregeringen sedan tillträdet i oktober 2022 meddelat två åtgärder som innebär betydande hinder för byggande av nya permanenta bostäder: stopp för nya stambanor där kommuner i enlighet med Sverigeförhandlingen förbundit sig att bygga bostäder i relation till den nya järnvägen, och nej till avveckling av Bromma flygplats i Stockholm till förmån för bostäder.

I övrigt avvaktar regeringen, vad jag kan utläsa, genomförande av nya byggregler, bereder förslag från Bygglövsutredningen (från juni 2021), från betänkandena *Sänk tröskeln till en god bostad* (remisstiden gick ut i augusti 2022), *Startlån till förstagångsköpare av bostad* (remisstiden gick ut i augusti 2022) samt Landsbygdsutredningen, Utredningen om bättre konkurrens i bostadsbyggandet (remisstid gick ut i april 2021), Utredningen om konkurrensen i byggmaterialindustrin (uppdraget redovisades i december 2021) och förstudien *Nationell fysisk planering* (slutredovisades i september 2023).

Regeringen inväntar därtill betänkandet från utredningen En ny förköpslag (som skulle ha redovisats senast den 7 december 2023) och har lagt ned utredningarna Bättre verktyg för att minska och motverka boendesegregation och Ett statligt ägt fastighetsbolag för ett starkare och tryggare Sverige.

Sedan tillträdet har regeringen och bostadsministern meddelat ett antal främatsyftande åtgärder för främjande av byggande av permanenta bostäder. Länsstyrelserna har fått i uppdrag att, inom ramen för sina uppgifter i fråga om samhällsplanering och boende, redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i samverkan med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande där det finns underskott på bostäder. Boverket har också fått i uppdrag att utreda möjligheterna till att främja tillkomst av studentbostäder genom ändringar av byggreglerna för dessa (slutredovisning den 30 april 2024). Regeringen har därtill genomfört ändringar i plan- och byggförordningen baserade på myndighetsuppdraget *Digital samhällsbyggnadsprocess* (som slutredovisades den 31 januari 2022).

I statsbudgeten för 2024 vidtas åtminstone fem nya åtgärder med bäring på frågan om nyproduktion av bostäder.

1. Kommuner ska stimuleras att anta planer som möjliggör nya områden för småhusbebyggelse. I det syftet ökas anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling med 60 000 000 kronor 2024. Av samma anledning beräknas anslaget ökas med 75 000 000 kronor per år 2025–2026.
2. Kommuner ska stimuleras att anta eller ändra detaljplaner som möjliggör omvandlingar från lokaler till bostäder. I detta syfte ökas ovanstående anslag med 20 000 000 kronor 2024. Av samma anledning beräknas anslaget ökas med 25 000 000 kronor per år 2025–2026.
3. Stödet för innovativa och hållbara samhällsbyggnadsprojekt i Norrbottens och Västerbottens län avvecklas för att finansiera andra reformer. Av denna anledning minskas anslaget 1:1 *Bostadspolitisk utveckling* med 40 000 000 kronor per år 2024–2030.
4. Regeringen bemyndigas att under 2024 ställa ut kreditgarantier för nybyggnad och ändringar av bostäder, avlösen av kommunala borgensåtaganden och lån som kooperativa hyresrättsföreningar tar upp vid förvärv av fastigheter för ombildning till kooperativa hyresrätter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 8 000 000 000 kronor.
5. Slutligen, taket för rotavdraget höjs tillfälligt, och det införs separata tak för rot- respektive rutavdraget. Taket för rot- respektive rutavdraget fastställs till 75 000 kronor per person under beskattningsåret 2024. Reglerna träder i kraft den 1 juli 2024.

Jag har på skriftliga frågor angående dessa fem uppräknade åtgärder fått svaret att det saknas underlag för att göra kvantifierade bedömningar av åtgärdernas effekter i termer av antal tillkommande bostäder. För förslagen 1 och 2 har statsrådet meddelat att sådana bedömningar kommer att kunna redovisas i samband med att stödförordningar fastställs, vilket förväntas ske inom kort.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga till statsrådet Andreas Carlson:

Har statsrådet tagit initiativ eller avser statsrådet ta initiativ till en samlad uppskattning av hur många fler eller färre bostäder som de hittills vidtagna åtgärderna sammanlagt ger upphov till under exempelvis 2024–2026 eller under någon annan längre tidsperiod framåt?

.....  
Markus Kallifatides (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch